

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2025. június 6.
(OR. en)

9982/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0141 (NLE)

ECOFIN 725
UEM 248
FIN 643
ECB

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. május 27.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 310 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 310 final.

Melléklet: COM(2025) 310 final

Brüsszel, 2025.6.4.
COM(2025) 310 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út

NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz sikeres lezárásáig rendelkezésre álló másfél évre való tekintettel ez a közlemény számba veszi ezen egyedülálló ideiglenes eszköz végrehajtását, és áttekinti az eszköz 2026 végén esedékes lezárásáig tartó időszakot.

A közlemény először összefoglalja a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által elért főbb eredményeket, és számba veszi az eddigi átfogó végrehajtást. Ezt követően áttekinti az alkalmazandó jogi keretet és a vonatkozó határidőket, valamint azok operatív következményeit a kifizetési kérelmek benyújtása, a bizonyítékok benyújtása, a kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárás, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálata tekintetében. Annak érdekében, hogy a késésekre és az eszköz lezárásának közelségére való tekintettel maximalizáljuk az eredményeket, a Bizottság iránymutatást nyújt a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy miként egyszerűsíthetik tovább helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, milyen lehetőségeket mérlegelhetnek azok felülvizsgálatakor, és hogyan tervezhetik előre az utolsó kifizetési kérelmek 2026-ban történő benyújtását.

1. A HELYREÁLLÍTÁSI ÉS REZILIENCIAÉPÍTÉSI ESZKÖZ KÉZZELFOGHATÓ GYAKORLATI EREDMÉNYEKET ÉRT EL

1.1. A világjárványra való gyors reagálás tartós növekedési hatásokat eredményezett

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz gyökeres változást hozott a Covid19-világjárvány hatásaira adott európai válaszingedményekben. Amikor 2020-ban bejelentették az eszközt a NextGenerationEU (a továbbiakban: NGEU) központi elemeként, ez kifejezésre juttatta, hogy az Unió átfogó és előretekinthető fellépés mellett kötelezi el magát a világjárvány drámai hatásaiból való gyors és fenntartható kilábalás érdekében. Az első hatások azonnal jelentkeztek: a piacok és a befektetők pozitívan reagáltak, az állampapír-hozamfelárak csökkentek, és megszilárdult a pénzügyi stabilitás, így stabilizálódtak az uniós polgárokat és vállalkozásokat érintő gazdasági és társadalmi feltételek⁽¹⁾.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által nyújtott támogatás lendületet adott az európai helyreállításnak. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előfinanszírozása⁽²⁾ gyors pénzügyi támogatást biztosított a tagállamoknak. A korábbi válságokkal ellentétben, amelyek az állami beruházások jelentős csökkenéséhez vezettek az EU-ban, a Covid19-válságot követően nem estek vissza a közberuházások. Szintjük 2025-ben várhatóan a GDP 3,8 %-ára emelkedik, majd 2026-ban stabilizálódik, míg a 2019-ben 3,2 %-ot tett ki⁽³⁾. E növekedés jelentős része a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból finanszírozott beruházásokhoz kapcsolódik. A GDP-növekedésre gyakorolt hatás várhatóan tartós lesz. Modellszimulációk arra engednek következtetni, hogy az NGEU-beruházások

⁽¹⁾ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz felidős értékelése, 2024. [Insights from the Recovery and Resilience Facility: The Business Perspective - European Commission \(A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz tanulságai: Az üzleti perspektíva – Európai Bizottság\)](#)

⁽²⁾ 2021 augusztusa és 2022 januárja között közel 57 milliárd EUR folyósítására került sor előfinanszírozás formájában. Ez segítette enyhíteni a válság tagállami költségvetésekre gyakorolt rövid távú hatását.

⁽³⁾ 2025. tavaszi gazdasági előrejelzés: [Európai gazdasági előrejelzés, 2025. tavasz.](#)

önmagukban – azaz a reformok hatásának figyelembevétele nélkül – 2026-ban 1,4 %-kal növelhetik az uniós GDP-t⁽⁴⁾.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egyik leghatékonyabb jellemzője a reformok és a beruházások egyetlen átfogó tervben történő ötvözése volt. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben gyakran előreütemezett reformok javították a keretfeltételeket a tagállamokban, és lehetővé tették a kapcsolódó beruházások hatékonyabbá tételét. Emellett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előmozdította az európai szemeszter keretében kiadott országspecifikus ajánlásokban régóta szorgalmazott strukturális reformok végrehajtását. Összességében felgyorsult az országspecifikus ajánlások végrehajtása, és a tagállamok intézkedéseket hoztak a régóta fennálló kihívások kezelése érdekében, amelyek tükrözték a közös uniós prioritásokat is⁽⁵⁾.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz finanszírozását soha nem látott mértékű közös uniós hitelfelvétel biztosítja. Az uniós kibocsátások nagyon jó hitelminősítéssel rendelkeznek, ami azt is lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy mind a kamatlábak, mind a hosszú futamidő tekintetében kedvező feltételek mellett jussanak hozzá a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott hitelekhez. Az uniós hitelfelvételt az uniós költségvetés garantálja, a befektetők nagyra értékelik, és eredményenként nagy mennyiségű, euróban denominált eszköz jött létre, amelyek fontos viszonyítási alapként szolgálnak az európai pénzügyi piacok számára, és erősítik az euró pozícióját a nemzetközi piacokon.

1.2. A beruházások és a reformok gyakorlati eredményekkel szolgálnak

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által nyújtott támogatás a szakpolitikai területek széles körét öleli fel, ami tükrözi az eszköz azon célját, hogy strukturális változásokat érjen el. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz az első ilyen nagyságrendű teljesítményalapú eszköz az EU-ban. A tagállamoknak teljesített kifizetések a reformok és beruházások terén elért kézzelfogható eredményekhez vannak kötve. Az elért mérföldkövek és célok konkrét előnyöket jelentenek a polgárok és a vállalkozások számára különböző területeken: az oktatástól és az egészségügyi ellátástól az energiáig, a közlekedési infrastruktúráig, az üzleti környezetig, a digitális közszolgáltatásokig, a foglalkoztatáspolitikáig, a jogállamiságig vagy a kutatásig és innovációig. A szakpolitikai célok fontos szerepet játszottak a reformok és a beruházások uniós prioritásokkal összhangban történő irányításában. A tagállamok tervei meghaladták a digitális célkitűzésekre vonatkozó 20 %-os, illetve az éghajlat-politikai célkitűzésekre vonatkozó 37%-os célt. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egészét tekintve a becsült éghajlatpolitikai kiadások mintegy 42 %-ot tesznek ki, és egyes tagállamok tervük teljes költségvetésének több mint 50 %-át az EU zöld átállására fordítják.

Tekintettel az uniós gazdaságok mély gazdasági integrációjára, az egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervekből származó előnyök jóval túlmutatnak a nemzeti határokon. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által valamely ágazatban kiváltott keresletnövekedés a más tagállamokból importált végtermékek vagy félkész termékek iránti kereslet növekedéséhez vezet, ami számos európai vállalat számára előnyös. Például az elektromos autók gyártásának németországi vagy franciaországi

⁽⁴⁾ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz féldős értékelése, 2024.

⁽⁵⁾ A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtási időszaka alatt nőtt azon 2019–2020-as országspecifikus ajánlások aránya, amelyek terén „némi előrelépést” sikerült elérni: míg ez az arány 2021-ben 52 % volt, az országspecifikus ajánlások 2024. évi értékelése során elérte a 75 %-ot.

növekedése sok más tagállamban előnyös a gépjárműalkatrészek gyártói számára. Hasonlóképpen, az egyes tagállamokban működő vállalkozások részt vehetnek más tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveiben szereplő intézkedések megvalósításában. Ciprus helyreállítási és rezilienciaépítési terve például három víztározó építését finanszírozza, amelyeket egy osztrák vállalat valósított meg Nicosiában és Lárnakában (Ciprus).

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hatása Unió-szerte látható. A továbbgyűrűző hatások egyes tagállamokban 2030-ig több mint kétszeresére emelhetik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz nemzeti keretének közvetlen hatását⁽⁶⁾. Tekintettel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nagyságrendjére, úgy tűnik, a várható GDP-növekedés szempontjából Olaszország és Spanyolország esetében jelentkeznek a legjelentősebb kedvező hatások. Görögország, Lengyelország, Portugália és Románia esetében is jelentős GDP-növekedést prognosztizálnak, ami nagyrészt a nemzeti tervek közvetlen hatásainak tudható be, nevezetesen a termelés és a foglalkoztatás azonnali fellendülésének a kedvezményezett iparágakban, valamint a belföldi beszállítóktól származó inputok iránti kereslet növekedésének. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz harmadik legnagyobb kedvezményezettje Németország, nagyrészt a más tagállamok terveiből eredő továbbgyűrűző hatásoknak köszönhetően. Németországban, Ausztriában és Dániában a tovagyűrűző hatás több mint kétszeresére növeli az adott ország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének közvetlen hatását, míg a továbbgyűrűző hatás megháromszorozza a Hollandiára, Írországra és Luxemburgra gyakorolt közvetlen hatást. Belgium, Finnország és Svédország szintén jelentős előnyöket lát, mivel a továbbgyűrűző hatások csaknem megkétszerezik a közvetlen hatást. Franciaországban a továbbgyűrűző hatások a nemzeti keret felét kivető mértékben növelik a közvetlen hatást. Az egységes piacba nagymértékben integrált uniós országok esetében a legjelentősebb a továbbgyűrűző hatások GDP-re gyakorolt hatása. A továbbgyűrűző hatásokból származó előnyök a GDP-hez viszonyított arányukat nézve Szlovákiában, Szlovéniában és Csehországban jelentkeznek a legnagyobb mértékben, az uniós értékláncokba való mély integrációjuk miatt.

⁽⁶⁾ Forrás: „Economic impacts of the Recovery and Resilience Facility: new insights at sectoral level and the case of Germany” (A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz gazdasági hatásai: új ágazati szintű tanulságok és Németország esete), Michels et al. (2025).

Az RRF hatást fejt ki a fontos területeken

33,4 millió MWh/év megtakarítás a primerenergia-felhasználás terén (ez meghaladja Dánia éves villamosenergia-fogyasztását⁽⁷⁾)

110 655 MW új megújulóenergia-termelési kapacitás megépítése (ez a 2024-ben létesített szél- és napenergiakapacitás mintegy 20 %-ának felel meg)

16,2 millió háztartásnak lett hozzáférése nagyon nagy kapacitású internetes hálózatokhoz

1.2 millió vállalkozás részesült támogatásban digitális termékek, szolgáltatások és eljárások fejlesztéséhez

29 millióan vettek részt az RRF által támogatott oktatásban és képzésben

1,6 milliárd felhasználó számára váltak elérhetővé új és továbbfejlesztett digitális közszolgáltatások

1. ábra: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz gyakorlati hatása⁽⁷⁾

⁽⁷⁾ 2024. decemberi 31-i adatok. Forrás: [közös mutatók](#) és [tematikus elemzések](#). Dánia éves villamosenergia-fogyasztásával kapcsolatban lásd a [2023. évi villamosenergia-ellátásra, -átalakításra és -fogyasztásra vonatkozó Eurostat-adatokat](#). A szél- és napenergia telepített kapacitásával kapcsolatban lásd: [Wind energy in Europe: 2024 Statistics and the outlook for 2025-2030 | WindEurope](#) (Széleresia Európában: 2024. évi statisztikák és kilátások a 2025–2030-as időszakra), valamint [EU Market Outlook for Solar Power 2024-2028](#) (A napenergia 2024–2028-as uniós piaci kilátásai) - [SolarPower Europe](#).

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előmozdítja a strukturális változást⁽⁸⁾

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt reformok közül sok szerkezeti javulást eredményez a tagállamok gazdaságaiban és társadalmaiban.

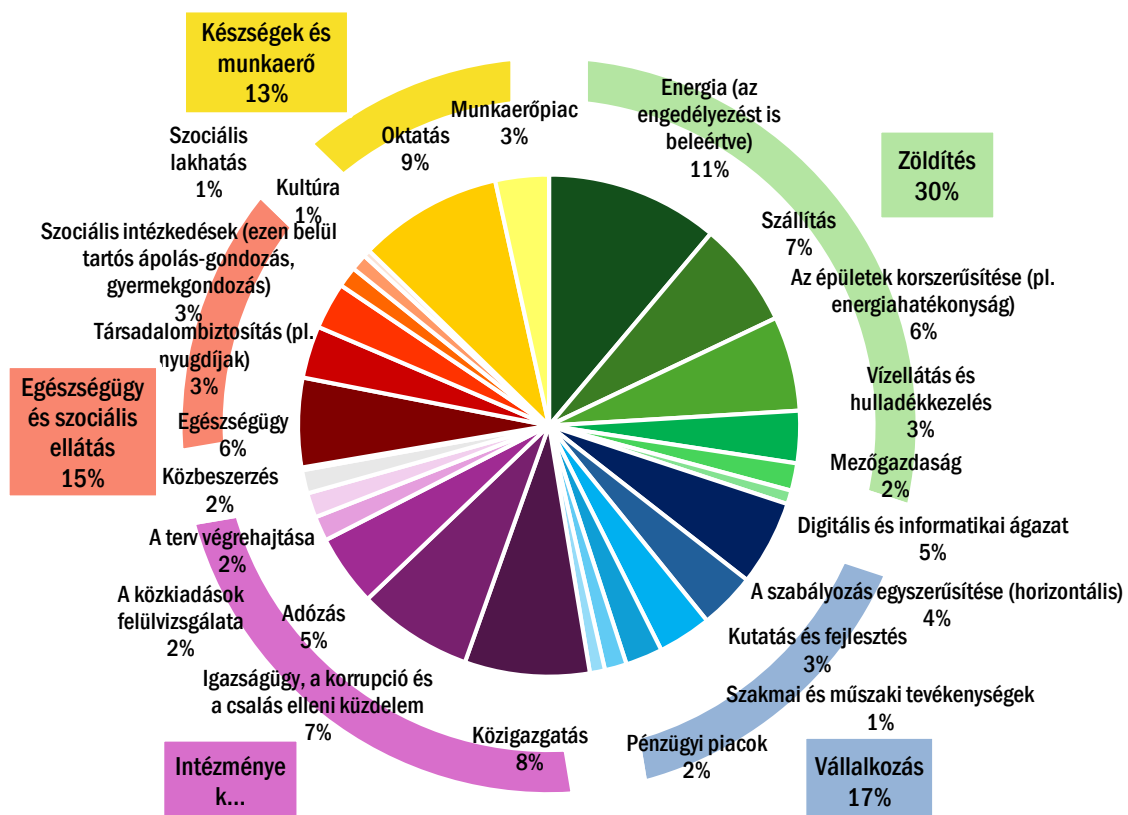
A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformjának negyede javítja az intézmények minőségét, ami a hosszú távú növekedés kulcsfontosságú pillére. Ezen intézkedések célja a közigazgatás korszerűsítése, az adózási rendszerek optimalizálása, a közbeszerzés javítása, valamint az igazságszolgáltatási, a csalás elleni és a korrupcióellenes keret megerősítése.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformjainak 17 %-a az üzleti környezet javítására irányul. Ez olyan reformokat foglal magában, amelyek egyszerűsítik a szabályozást, támogatják a kutatást és fejlesztést, javítják a pénzügyi piacok működését, és elősegítik a vállalkozások digitalizációját.

Számos reform irányul a készségek és a munkaerőpiaci eredmények javítására. Ilyenek például az oktatási rendszerek megerősítését, a munkaerőpiac működésének javítását, valamint a szociális biztonsági és nyugdíjrendszerek fenntarthatóságának előmozdítását célzó reformok.

E reformok mintegy kétharmadát már végrehajtották, megteremtve a kapcsolódó beruházások megfelelő keretfeltételeit.

(Forrás: a Bizottság elemzése, nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek)

2. ábra: A reformok általános megoszlása kulcsfontosságú szakpolitikai területek szerint, a reformok teljes számának (összesen = 1131) %-ában kifejezve ⁽⁹⁾

2. A VÉGREHAJTÁSHOZ MÁR CSAK RÖVID IDŐ ÁLL RENDELKEZÉSRE.

2.1. Számos tagállamban fel kell gyorsítani a végrehajtást

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2026 végéig tartó ideiglenes eszköz, és azzal a céllal jött létre, hogy segítse a tagállamokat a Covid19-válságból való kilábalásban és gazdaságaik reziliensebbé tételében. Az eszköz szigorú határidői tükrözik az eszköz ideiglenes jellegét és azt a célját, hogy a Covid19-világjárványból való kilábalást támogassa, ez határozza meg az eszköz allokációs kulcsát. A határidők erőteljesen ösztönözték a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő reformok és beruházások gyors végrehajtását, összhangban az eszköz azon céljával, hogy előmozdítsa a gyors gazdasági és társadalmi helyreállítást⁽¹⁰⁾.

Összességében a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében gyors volt a végrehajtás és a kifizetések üteme, különösen a vissza nem térítendő támogatások esetében. Ez a reformok és beruházások végrehajtásának gyorsaságát tükrözi, az előfinanszírozás biztosítása mellett. 2025. május végéig a kifizetések összege elérte a 315 milliárd EUR-t (a teljes összeg 49 %-a). E kifizetések 2218 mérföldkő és cél elérésére vonatkoztak, amelyek 1145 reformhoz és 1073 beruházáshoz kapcsolódnak. Relatív értelemben az összes vissza nem térítendő támogatás 57 %-át és a teljes hiteltámogatás 38 %-át fizették ki a tagállamoknak. Ez utóbbi azt is tükrözi, hogy az eredeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozásakor a tagállamok előnyben részesítették a vissza nem térítendő támogatást a hitelfolyósításokkal szemben, és a hiteltámogatás nagy része csak a REPowerEU-fejezetek 2023-as hozzáadásával került a tervekbe⁽¹¹⁾. A Bizottság az összes mérföldkő és cél több mint 31 %-át teljesítettnek minősítette, és a tagállamok további 21 %-ot nyilvánítottak teljesítettnek.

Bár jelentős előrelépés történt, és számos sikertörténet valósult meg a helyszínen, a legtöbb tagállamban fel kell gyorsítani a végrehajtást. A következő másfél évben mintegy 335 milliárd EUR-t kell folyósítani (körülbelül 154 milliárd EUR-t vissza nem térítendő támogatás és 180 milliárd EUR-t hitel formájában). Ami a jövőt illeti, a tagállamoknak a (7105-ből) több mint 4300 mérföldkő és cél dokumentumait még be kell nyújtaniuk értékelés céljából.

⁽⁸⁾ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz eredménytábláján közzétett [tematikus elemzések](#) további információkat tartalmaznak arról, hogy milyen intézkedéseket támogat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz számos különböző szakpolitikai területen.

⁽⁹⁾ A kategóriákba sorolás a NACE-kódok szerinti osztályozásra épül, és gazdasági ágazati megközelítést követ. A módszertannal kapcsolatos további részletek a vonatkozó vitaanyagban találhatóak: [Michels et al. \(2025\). Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany \(A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz gazdasági hatásai: új tanulságok ágazati szinten és Németország esete\)](#), [Discussion Paper 221, DG ECFIN](#).

⁽¹⁰⁾ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz féléves értékelése, 2024.

⁽¹¹⁾ A jelenleg lekötött teljes hiteltámogatásból (291 milliárd EUR) 125 milliárd EUR-t (azaz 43 %-ot) csak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek 2023-as felülvizsgálata során igényelték és kötöttek le. Ennek megfelelően a kapcsolódó mérföldköveket, célokat és kifizetéseket főként a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz időszakának második felére ütemezték.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által finanszírozott valamennyi projekt végrehajtása kezdettől fogva kihívást támasztott, tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó finanszírozás mind a főbb kedvezményezett országok gazdaságának méretéhez, mind a meglévő uniós finanszírozás összegéhez viszonyított nagyságára. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásai továbbá más uniós alapok mellett nyújtanak támogatást, és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó allokáció számos tagállamban a GDP jelentős részét teszi ki, például Görögország esetében 16 %-ot, Horvátország esetében 13 %-ot, Spanyolország esetében pedig 11 %-ot⁽¹²⁾. Bár a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes időtartama alatt számos tagállamban fejlesztették az igazgatási kapacitást, többek között a tervekben foglalt intézkedések révén, továbbra is fennállnak bizonyos korlátok (például az engedélyezés területén, ahol gyorsan kezelni kell a szűk keresztmetszeteket). Emellett a konkrét beruházási projektek azonosítása időigényes.

Mindemellett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtására válságok közepette került sor. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz intézkedéseinek végrehajtását olyan válságok veszélyeztették vagy késleltették, mint Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított agressziós háborúja és az azt követő energiaválság, a magas infláció, az ellátási lánc szűk keresztmetszetei és több éghajlati katasztrófa. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek többsége 2023 második felében REPowerEU-fejezetekkel egészült ki, ami a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó további hitelek iránti kérelmekkel együtt új finanszírozást biztosított az új kiemelt intézkedésekhez, de jelentős adminisztratív kapacitást is lekötött a tagállamokban, ideiglenesen elterelve a hangsúlyt a végrehajtástól. 2024 első felében jelentősen felgyorsult a végrehajtás⁽¹³⁾, ami elősegítette a kifizetések terén tapasztalt lemaradás behozását, ám a 2026 végéig folyósítandó finanszírozás összege továbbra is jelentős.

Az adminisztratív terhek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának sebességét is befolyásolhatták. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz féldős értékelésében a tagállamok úgy ítélték meg, hogy a tanácsi végrehajtási határozatok túl részletesek voltak. Az Európai Számvevőszék szó szerinti értelmezése megerősítette a határozatokban szereplő egyes elemek jogilag kötelező jellegét, beleértve az intézkedés leírását is. Egyes tagállamok véleménye szerint ez az eszköz végrehajtása során a vártnál nagyobb adminisztratív terhet és végrehajtási késedelmeket okozott.

A végrehajtási késedelmeket tükrözi a kifizetések közelmúltbeli lassulása. A 2023 második fele és 2024 között jelentkező javulás ellenére 2025 első felében jelentősen lelassultak a kifizetések. Míg 2024 második felében 66 milliárd EUR-t folyósítottak, 2025 első öt hónapjában csak 9,5 milliárd EUR folyósításra került sor, pedig ebben az időszakban a 2026-os határidők közelsége miatt további gyorsításra lett volna szükség.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes körű végrehajtásához és előnyeinek kiaknázásához a tagállamoknak jelentősen fel kell gyorsítaniuk a végrehajtást. A végrehajtás jelenlegi üteme nem elegendő az összes mérföldkő és cél 2026

⁽¹²⁾ A 2024. évi GDP arányában számítva. A legtöbb kedvezményezett tagállamban erőteljes volt a helyreállítás a Covid19-válságot követően, többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek köszönhetően. Emiatt 2024-ben az allokációk a GDP kisebb hányadát tették ki, mint 2020-ban, amely a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2021-es létrehozásakor a referenciaév volt.

⁽¹³⁾ vö.: [Éves jelentés](#) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról, 2024

augusztusáig történő teljesítéséhez, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes allokációjának 2026 végéig történő folyósításához.

2.2. A késedelmes végrehajtás költségekkel jár az Európai Unió számára

A végrehajtási késedelmek tovább súlyosbították a végrehajtási ütemterv csúszását, ami pénzügyi terhet jelent az uniós költségvetés számára. A végrehajtás utolsó évéhez szükséges nagy összegű finanszírozás miatt a Bizottságnak jó előre meg kell terveznie a tőkepiaci hitelfelvételi műveleteit. Ez különösen fontos a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz kapcsolódó hitelfelvétel szempontjából, tekintettel a program jelentős volumenére és a 2026 végéig teljesítendő kifizetési határidőre. Az eszköz elindítása óta a Bizottság a tagállamok kifizetési kérelmeinek tervezett ütemterve alapján 6–12 hónapos időtávon vett fel hiteleket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz számára, és a kifizetések engedélyezése után azonnal sikerült forrásokat felszabadítania azokhoz. A kifizetési kérelmeket azonban gyakran a tervezett ütemtervhez képest késedelmesen nyújtották be és dolgozták fel, különösen akkor, amikor a tagállamok ezekkel egyidejűleg nyújtották be helyreállítási és rezilienciaépítési tervük célzott felülvizsgálatát.

2025 első felében két fejlemény következett be, amelyek megnehezítik a likviditáskezelési gyakorlatot. Először is, amint azt fent említettük, a kifizetési összegek jóval alacsonyabbak voltak, mint a tagállamok jelzéseire épülő becslések, ami ahhoz vezetett, hogy az EU váratlanul nagy egyenlegeket halmozott fel egy hosszabb időszakra. Másodszor, a kamatkörnyezet változásai azt jelentik, hogy a felhalmozott készpénzegyenlegek kezdenek nettó likviditási költségeket generálni az uniós költségvetésben és a hitelek kedvezményezettjei számára, annak ellenére, hogy a Bizottság aktív likviditáskezelést végez a kifizetések jóváhagyásáig. Tekintettel arra, hogy a várható kifizetések a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végső szakaszában koncentrálnak, a Bizottság továbbra is minden finanszírozási lehetőséget ki fog használni annak biztosítására, hogy szükség szerint továbbra is teljesíteni tudja a kifizetéseket.

2.3. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lezárásának tervezése

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre szigorú végrehajtási határidők vonatkoznak, összhangban azzal, hogy a Covid19-válságra válaszul létrehozott ideiglenes támogatási eszközről van szó. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a Covid19-válság Unión belüli káros hatásainak és következményeinek kezelésére szolgáló célzott eszközként, a saját forrásokról szóló határozatban⁽¹⁴⁾ szereplő más rendkívüli és ideiglenes eszközök mellett, nagyon szigorú határidőkkel hozták létre, amelyeket az

⁽¹⁴⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>

EURI-rendelet⁽¹⁵⁾ , a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel sz  lo rendelet ⁽¹⁶⁾ és a saját forrásokról sz  lo határozat határoz meg, és ezektől nem lehet elt  rni.

A tagállamoknak 454 nap áll m  g a rendelkezésükre a helyre  llit  si és rezilienciaépítési terveikben foglalt reformok és beruházások végrehajtására. A Helyre  llit  si   s Rezilienciaépítési Eszközről sz  lo rendelet és az elfogadott tanácsi végrehajtási határozatok előírják, hogy 2026. augusztus 31-ig teljesíteni kell a reformok és beruházások végrehajtására vonatkozó valamennyi mérföldkövet és célt⁽¹⁷⁾. E rendelkezésekkel összhangban a mérföldkövek és célok teljesítése érdekében 2026. augusztus 31. után hozott intézkedések nem vehetők figyelembe a k  fizet  si kérelmek értékelése során. Ez a 2026. augusztus 31. előtt elfogadott felfüggesztési határozatok hatálya alá tartozó mérföldkövek és célok kielégítő teljesítésének biztosítása érdekében hozott intézkedésekre is vonatkozók, és k  z  rja azt is, hogy ezen időpontot követően új felfüggesztési eljárások induljanak. Ez azt jelenti továbbá, hogy 2026. augusztus 31. után nincs lehetőség a helyre  llit  si és rezilienciaépítési tervek módosításainak elfogadására. 2026. szeptember 30-ig be kell nyújtani valamennyi k  fizet  si kérelmet, beleértve a vezetői nyilatkozatokat, az elvégzett ellen  r  z  sek összefoglalóit⁽¹⁸⁾ és a kérelmek értékeléséhez szükséges valamennyi bizonyítékot⁽¹⁹⁾. A Bizottság ezt követően a Helyre  llit  si   s Rezilienciaépítési Eszközről sz  lo rendelet szerinti mérföldkövek és célok értékelésére szolgáló, 2023. február 21-  n közzétett kerettel⁽²⁰⁾ összhangban értékelni fogja az utolsó k  fizet  si kérelmekben foglalt mérföldkövek és célok kielégítő teljesítését. Minden k  fizet  st teljesíteni kell 2026. december 31-ig⁽²¹⁾.

⁽¹⁵⁾ A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyre  llit  s támogatására szolgáló Európai Un  s Helyre  llit  si Eszköz létrehozásáról, HL L 433I., 2020.12.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyre  llit  si   s Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>

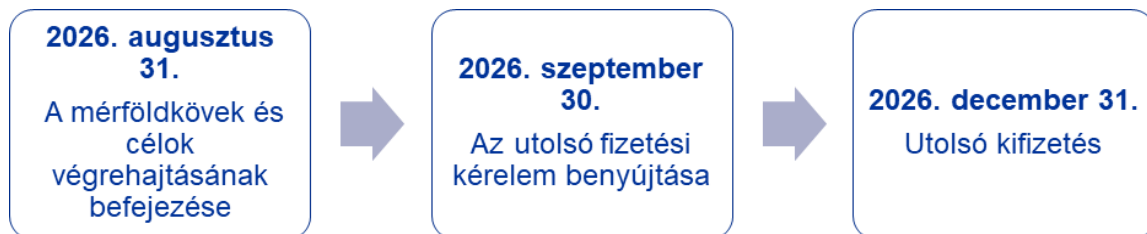
⁽¹⁷⁾ A Helyre  llit  si   s Rezilienciaépítési Eszközről sz  lo rendelet 18.   s 20. cikke, valamint a vonatkozó tanácsi végrehajtási határozatok 2. cikkének (4) bekezdése.

⁽¹⁸⁾ összhangban az RRF-rendelet 22. cikkének c) pontjával.

⁽¹⁹⁾ Az RRF finans  roz  si megállapodásainak 6. cikke és a hitelmeg  llapod  sainak 7. cikke.

⁽²⁰⁾ I. melléklet a következőhöz: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Helyre  llit  si   s Rezilienciaépítési Eszköz: az első két   v mérlege – Egyed  ll  ll   szk  z az EU zöld és digitális átalakulásának szolgálatában, COM(2023) 99 final, (2023. február 21.).

⁽²¹⁾ A Helyre  llit  si   s Rezilienciaépítési Eszközről sz  lo rendelet 24. cikke, lásd továbbá a Covid19-válság utáni helyre  llit  s támogatására szolgáló Európai Un  s Helyre  llit  si Eszköz létrehozásáról sz  lo, 2020. december 14-i (EU) 2020/2094 tanácsi rendelet 3. cikkének (9) bekezdését és az abban említett k  v  teleket.

3. ábra: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lezárásának időrendi áttekintése

3. IRÁNYMUTATÁS A TAGÁLLAMOK SZÁMÁRA 2026-IG

Tekintettel a végrehajtás késedelmekre és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre vonatkozó, közelgő 2026-os határidőkre, ez a szakasz iránymutatást nyújt a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy miként egyszerűsítsék tovább helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, milyen lehetőségeket mérlegelhetnek azok felülvizsgálatakor, és hogyan tervezhetnek előre az utolsó kifizetési kérelmek 2026-ban történő benyújtása érdekében⁽²²⁾.

Mindegyik módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek továbbra is meg kell felelnie a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben meghatározott valamennyi értékelési kritériumnak. Ennek célja annak biztosítása, hogy a tervek továbbra is támogassák a tagállamok sajátos szükségleteik kezelésében, legalább a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben előírt forrásokat a zöld és digitális átállásra különítsék el, betartsák a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, továbbá védjék az Unió pénzügyi érdekeit. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak felül kell vizsgálniuk a pozitív éghajlat-együtthatóval rendelkező projektjeik végrehajtásának állapotát is, és biztosítaniuk kell, hogy a Bizottságnak benyújtott jelentéseik naprakészek legyenek⁽²³⁾.

3.1. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek egyszerűsítése

A tagállamoknak a lehető leghamarabb átfogóan felül kell vizsgálniuk helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket annak biztosítása érdekében, hogy a 2026. augusztus 31-i határidőig valamennyi mérföldkövet és célt végre lehessen hajtani. A tervekben csak olyan intézkedések maradhatnak, amelyeket e határidőig biztosan teljes mértékben végre tudnak hajtani. A tervekből törölni kell azokat az intézkedéseket, amelyek esetében ez nem garantálható, annak elkerülése érdekében, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nagy összegű forrásokat kelljen visszavonni. A vissza nem térítendő támogatások felhasználásának elsőbbséget kell biztosítani. Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az összes mérföldkö és cél végrehajtására és az összes kifizetési kérelem értékelésére, a Bizottság sürgeti a tagállamokat, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2025 végéig végezzék el a tervek felülvizsgálatát. Az ilyen

⁽²²⁾ Az ebben a szakaszban szereplő iránymutatást további technikai iránymutatás fogja kiegészíteni a tagállamok számára a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lezárására vonatkozóan. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végére való felkészülés során a Bizottság részletes iránymutatást fog nyújtani az eszköz lezárásához kapcsolódó valamennyi operatív szempontról, többek között az előfinanszírozás elszámolásáról, a jelentéstételről és az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről.

⁽²³⁾ Ezen intézkedések végrehajtására vonatkozóan késedelmes a jelentéstétel. Mivel a Bizottság a NextGenerationEU zöldkötvényeinek kibocsátásakor a tagállamok által bejelentett zöld kiadásokra vonatkozó adatokra támaszkodik, a tagállamoknak haladéktalanul be kell számolniuk a felmerült releváns kiadásokról, és biztosítaniuk kell az időben történő jelentéstételt.

felülvizsgálatok elvégzésének elmulasztása a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz intézkedései végre nem hajtásának és ezáltal a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott források visszavonásának fokozott kockázatahoz fog vezetni.

A tervek utolsó módosításai keretében az intézkedések, mérföldkövek és célok szövegezésének felülvizsgálatát is el kell végezni annak biztosítása érdekében, hogy a szövegezés kizárólag az alapvető elemekre összpontosítson. Azt a célt kell szem előtt tartani, hogy könnyebbé váljon a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása és értékelése, valamint csökkenjenek az adminisztratív terhek, a terv ambíciószintjének megőrzése és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szembeni követelményeinek való megfelelés fenntartása mellett. Először is, a tagállamok kéréseit követően a Bizottság javasolni fogja a Tanácsnak, hogy töröljön a Tanács végrehajtási határozataiból minden kétértelmű vagy nem egyértelmű megfogalmazást, illetve olyan részletezést, amely meghaladja az intézkedés teljesítésének bizonyításához szükséges követelményeket. Másodszor, a tagállamoknak újra kell gondolniuk, hogy szerepeljenek-e helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben olyan kisebb reformok, amelyek nem járulnak hozzá az országspecifikus ajánlások teljesítéséhez. Harmadszor, tekintettel az intézkedések befejezésének gyorsan közeledő határidejére, adott esetben törölni kell a közbenső mérföldköveket és célokat, hogy a végső kimenetekre összpontosítsanak. Negyedszer, a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy lehetőség szerint módosítsák terveiket annak érdekében, hogy az esetleg már elért mérföldköveket és célokat korábban ütemezve, szerepeltessék ezeket már a 2025-ös kifizetési kérelmekben, ily módon csökkentve a 2026. évi kifizetési kérelmek összegét. Helyreállítási és rezilienciaépítési terveik egyszerűsítésekor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz minden értékelési kritériuma továbbra is teljesüljön, beleértve azt is, hogy a tervek továbbra is foglalkozzanak a vonatkozó országspecifikus ajánlások mindegyikével vagy jelentős részével, elegendő forrást különítsenek el a zöld és digitális átállásra, tartsák tiszteletben a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, és biztosítsák az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, adott esetben ellenőrzési és kontrollmérőkövetekben is tükrözve ezt. A jogállamisági reformok ambíciószintjét fenn kell tartani. A Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal, hogy segítséget nyújtson ehhez az egyszerűsítéshez, biztosítva a tervek tekintetében az egyenlő bánásmódot és a következetességet. A Bizottság kétoldalú és többoldalú megbeszéléseket fog folytatni a tagállamokkal, és konkrét példákkal fog szolgálni az egyszerűsítés és egyszerűsítés lehetőségeiről, továbbá egyeztet arról, hogy a tagállamok az alábbiakban felsoroltakon túl további lehetőségeket is igénybe vehetnek-e, különösen a digitális prioritásokkal – például a mesterséges intelligenciával (óriásgyárak, MI-gyárak), kábelekkal és csipekkel – kapcsolatos, jól meghatározott projektekhez, valamint a kutatási és innovációs prioritásokhoz való hozzájárulás tekintetében.

3.2. Lehetséges opciók a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek módosításakor

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy helyreállítási és rezilienciaépítési terveik módosításakor vizsgáljanak meg minden rendelkezésre álló lehetőséget a helyreállítási és rezilienciaépítési terv allokációjának megőrzésére, különösen a vissza nem térítendő támogatási komponens tekintetében, biztosítva ugyanakkor, hogy a támogatott reformok és beruházások továbbra is jó teljesítményt nyújtsanak az uniós prioritásokkal összhangban. Az új beruházásoknak könnyen igazolhatóan meg kell felelniük a vonatkozó jogi követelményeknek. E célból a következő opciókat kell mérlegelni:

- **A meglévő intézkedések kibővítése**

A tagállamoknak a bizonyított vagy valószínű kereslet alapján mérlegelniük kell azon intézkedések kibővítésének lehetőségét, amelyek esetében a végrehajtás jól halad. Ez egyaránt érinthet olyan beruházásokat, amelyek esetében növelni lehetne a teljesítményt és olyan intézkedéseket is, amelyeknél már megállapították a túlteljesítést.

- **A túlkereslettel szembesülő tervek szűkítése vagy a hitelkeret csökkentése**

Amennyiben a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes becsült költsége meghaladja a pénzügyi allokációt, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásban részesített, már nem végrehajtható intézkedések helyettesítés nélkül is eltávolíthatók a túlkeresletnek megfelelő összeg erejéig. Ebben az esetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatás teljes összege változatlan marad.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hiteltámogatásban részesülő tagállamok a vissza nem térítendő támogatásból finanszírozott projektek törlése esetén a hitelből finanszírozott intézkedéseket áthelyezhetik a vissza nem térítendő támogatási komponensbe. Ez lehetővé tenné a vissza nem térítendő támogatás összegének megőrzését, ugyanakkor csökkentené a hiteltámogatás egy részét, kivéve, ha kompenzációként új vagy kibővített intézkedéseket finanszíroznának hitelből.

Emellett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hitelekkel finanszírozott beruházásai között több keresletalapú, és előfordulhat, hogy nincs rá akkora kereslet, mint eredetileg tervezték. Ezek az intézkedéseket szűkíteni kell a tényleges kereslettel összhangban, és kívánatos, hogy csak az ehhez szükséges összegben vegyenek igénybe hozzájuk hitelt.

- **A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz projektjeinek felbontása a nemzeti vagy más uniós alapok révén történő folytatásuk érdekében**

Azok a projekteket, amelyek 2026 augusztusáig már nem valósíthatók meg, szűkíteni lehet annak érdekében, hogy csak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében finanszírozandó, ezen az időkereten belül végrehajtható elemeket tartalmazzák. A továbbra is a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében finanszírozandó résznek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben önálló beruházást kell képeznie. Ez azt jelenti, hogy a „megtartott” elemek nem korlátozódhatnak olyan közbenső lépésekre, mint pl. az ajánlati felhívás közzététele. A projekt fennmaradó részét ezt követően nemzeti vagy – amennyiben támogatható – más uniós alapokból lehetne végrehajtani, tágabb időkereten belül. A kohéziós politika közelmúltbeli felülvizsgálata is ösztönzi a tagállamokat, hogy a kohéziós politikai programok módosítása előtt azonosítsák az ilyen RRF-projekteket⁽²⁴⁾.

- **Pénzügyi eszközök és támogatási programok**

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogathatja független irányítású eszköz létrehozását a magánberuházások ösztönzésére. Az ilyen beruházások vonatkozásában a helyreállítási és rezilienciaépítési terv mérföldkövei a következőkre terjednének ki: i. a végrehajtási megállapodás aláírásakor a pénzeszközök átadása a végrehajtó partnernek, valamint ii. az átadott pénzeszközök teljes összegének felhasználására vonatkozó

(24) Lásd: [communication-mid-term-review-2025_en.pdf](#)

szerződések aláírása a végső kedvezményezettekkel. Ilyen pénzügyi eszköz vagy támogatási program bevezetéséhez a tagállamoknak meg kell határozniuk a kezelni kívánt piaci hiányosságot és a kapcsolódó piaci keresletet, biztosítaniuk kell, hogy a végrehajtó partner szerződés odaítéléséről szóló döntései függetlenek legyenek a kormánytól, és hogy a pénzgazdálkodás elkülönüljön a tagállamtól, valamint meg kell vizsgálniuk, hogy a végrehajtó partner rendelkezik-e az eszköz közvetítéséhez szükséges operatív kapacitással.

- **Átcsoportosítások az InvestEU számára**

A tagállamok forrásokat csoportosíthatnak át a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes allokációjának legfeljebb 4 %-át kitevő összegben az InvestEU tagállami komponensébe, illetve további 6 %-ot kitevő összegben a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) célkitűzéseire hozzájáruló intézkedésekre. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv utolsó mérföldköve az lenne, hogy az InvestEU Beruházási Bizottság 2026. augusztus 31-ig jóváhagyja az összes beruházási műveletet. Tekintettel a folyamat különböző lépéseire, azoknak a tagállamoknak, amelyek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait át kívánják csoportosítani az InvestEU-ra, a lehető leghamarabb be kell nyújtaniuk a módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervet.

- **Tőkeinjekciók a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények számára**

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogathatja a nemzeti fejlesztési bankoknak és intézményeknek (vagy azok leányvállalatainak) nyújtott tőkeinjekciókat, különösen az uniós stratégiai prioritásokkal összhangban lévő projektek támogatása céljából, amennyiben azok azonosított piaci igényeket elégítenek ki, és feltéve, hogy a nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény rendelkezik a tevékenységeinek bővítéséhez szükséges kapacitással, továbbá beruházási politikája összhangban van a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szakpolitikai célkitűzéseivel. Az ilyen tőkeinjekció esetében a következők lennének a konkrét mérföldkövek: i. a befizetett tőke formájában megvalósított tőkeemelés tagállam általi lejegyzése, ii. a nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény módosított befektetési politikájának elfogadása a megnövelt saját tőke felhasználásának módjára vonatkozóan, valamint iii. adott esetben az intézmény irányítását, valamint ellenőrzési és kontrollkeretrendszerét érintő összes szükséges módosítás hatálybalépése. Az ilyen tőkeinjekció magában foglalhatja a nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény megbízatásának kiterjesztését a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célkitűzéseire és az uniós prioritásokhoz igazodó tevékenységekre, például az ipari dekarbonizációra, az energetikai átállásra, a megfizethető lakhatásra, a tőkéhez való hozzáférésre vagy a biztonságra és védelemre.

- **Hozzájárulás az európai védelmi ipari programhoz (EDIP)**

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogathatná a jövőbeli európai védelmi ipari programhoz (EDIP) való önkéntes nemzeti hozzájárulásokat. Az EDIP-hez való hozzájárulás ilyen esetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő beruházásnak minősülne. Ezt követően konkrét projekteket választanának ki az az EDIP keretében történő támogatás céljából az érintett tagállam javára, és a kiválasztott projekt hosszabb időtávon kerülne végrehajtásra. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz intézkedése tartalmazna egy mérföldkövet a hozzájárulási megállapodás aláírására és a források EDIP-be való átcsoportosítására vonatkozóan, és egyértelművé tenné, hogy az EDIP keretében milyen típusú tevékenységeket finanszíroznának. Ahhoz, hogy ez a lehetőség működőképes legyen, az EDIP-rendelet egyik rendelkezésének biztosítani kell, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által támogatott önkéntes

hozzájárulásokat az érintett tagállam javára használják fel. A Bizottság felkéri a társjogalkotókat, hogy a háromoldalú egyeztetések során vezessenek be ilyen rendelkezést az EDIP-rendeletbe.

- **Hozzájárulás az uniós műholdas kommunikációs programokhoz**

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogathatja a tagállamok hozzájárulását az uniós űrprogram vagy az uniós biztonságos konnektivitási program komponenseinek fejlesztéséhez ⁽²⁵⁾. Az ilyen hozzájárulások a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő beruházásnak minősülnének. Az uniós űrprogram és az uniós biztonságos konnektivitási program fokozza az Unió stratégiai autonómiáját, technológiai függetlenségét és rezilienciáját, továbbá hozzájárul a biztonsághoz és a védelemhez. Az uniós biztonságos konnektivitási program célja továbbá, hogy megbízható, biztonságos és költséghatékony állami műholdas összeköttetést biztosítson. Ezek a programok olyan biztonságos uniós műholdas projekteket támogatnak, mint a Galileo (műholdas navigáció), a GOVSATCOM vagy az IRIS² (műholdas kommunikáció). A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a tagállamok önkéntes hozzájárulást nyújthatnak az ilyen programokhoz, és ilyenkor a Bizottság és a tagállam közötti hozzájárulási megállapodás garantálná, hogy a tagállam hozzájárulását e programok keretében az érintett tagállam javára használják fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz intézkedése tartalmazna egy mérőföldkövet a hozzájárulási megállapodás aláírására és a forrásoknak a szóban forgó programhoz való átcsoportosítására vonatkozóan.

3.3. A 2026. évi kifizetési kérelmek előkészítése

2026 kulcsfontosságú év lesz a kifizetések szempontjából: rövid határidőket kell betartani és a kifizetések jelentős hatással lesznek mind a tagállamok, mind a Bizottság erőforrásaira. Mivel a kifizetési kérelmek benyújtásának végső határideje 2026. szeptember 30., a kifizetéseké pedig 2026. december 31., az értékelési időszak rendkívül rövid lesz. Emellett várhatóan sok mérőföldkövet és célt kell majd értékelni, tehát döntő fontosságú lesz a hatékony és zökkenőmentes értékelési folyamat biztosítása.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az értékelés során felmerülő problémák korlátozása érdekében előre tervezzenek, és biztosítsák a kellő időben benyújtott bizonyítékok megalapozottságát. A kifizetési határozatok határidőn belüli elfogadása csak akkor lehetséges, ha a tagállamok megfelelően előkészített kifizetési kérelmeket nyújtanak be. A mérőföldkövekre és célokra vonatkozó valamennyi követelmény teljesítését igazoló bizonyítékok benyújtásának elmulasztása elkerülhetetlenül a források visszavonásához vezet. Az utolsó kifizetési kérelemben szereplő mérőföldkövek és célok kielégítő teljesítésének igazolásához szükséges valamennyi bizonyítékot 2026. szeptember 30-ig be kell nyújtani, mivel az utolsó kifizetési kérelmek értékelési időszakában rendkívül kevés idő áll majd rendelkezésre a bizottsági szolgálatok és a tagállami hatóságok közötti egyeztetésre. Ezzel összefüggésben ajánlatos, hogy amint elérhetők a bizonyítékok, ezeket osszák meg nem hivatalos formában a Bizottság szolgálataival, akár a kifizetési kérelmek hivatalos benyújtása előtt. Ez különösen fontos a mintavétel útján értékelt mérőföldkövek és célok esetében, ahol a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kielégítő teljesítés megállapításához több egyeztetési körre van szükség a tagállam és a Bizottság között.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/588 rendelete (2023. március 15.) a 2023–2027-es időszakra vonatkozó uniós biztonságos konnektivitási program létrehozásáról

A tagállamoknak és a Bizottságnak azt is biztosítaniuk kell, hogy elegendő erőforrás álljon rendelkezésre az utolsó kifizetési kérelmek benyújtásának feldolgozására. A legtöbb tagállamban a 2026-ban feldolgozandó mérföldkövek és célok száma jóval magasabb lesz, mint bármely előző évben. E rendkívüli körülményekre tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel és a Technikai Támogatási Eszközzel foglalkozó bizottsági szolgálatok egyesítik erőiket annak biztosítása érdekében, hogy elegendő kapacitás álljon rendelkezésre a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz utolsó kifizetési kérelmeinek feldolgozásához. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a szükségletekhez és a lehetőségekhez igazodóan igazítsák ki erőforrásaikat annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezzenek a helyreállítási és rezilienciaépítési terveiknek a jogszabályban előírt határidőkkel összhangban történő sikeres végrehajtásához szükséges adminisztratív kapacitással. A Bizottság továbbra is szorosan együttműködik a tagállamokkal a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik végrehajtására irányuló lépések és a vonatkozó kifizetési kérelmek benyújtása során.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel az EU példa nélküli és hatékony lépést tett arra, hogy a Covid19-világjárványra reagálva közösen cselekedjen gazdaságainak, társadalmainak helyreállítása, rezilienciája és versenyképessége érdekében. Történelmének egyik legsúlyosabb válságával szembesülve az EU gyorsan talpra állt, miközben a polgárai és vállalkozásai javát szolgáló, fenntarthatóbb és virágzóbb jövőbe ruházott be. Az elmúlt négy évben a kontinensen zajló háború, valamint a váratlan energia- és kereskedelmi sokkhatások ellenére komoly eredményeket tudunk felmutatni. A tagállamok ambiciózus strukturális reformokat hajtottak végre, amelyek kiterjednek az igazságszolgáltatási és nyugdíjrendszerekre, valamint a munkaerőpiacokra, a közbeszerzésre és számos más ágazatra. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által támogatott beruházásoknak köszönhetően az EU energiaellátása tisztább és biztonságosabb, a tömegközlekedési hálózat fejlettebb és hatékonyabb, a polgárok számára jobb közszolgáltatások és infrastruktúra érhető el, a vállalkozások digitalizáltabbak és versenyképesebbek, és képzettebb munkaerő áll a rendelkezésükre.

Ahhoz, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközben rejlő lehetőségek teljes mértékben kiaknázzhatók legyenek, most minden erőfeszítésre szükség van a végrehajtás felgyorsítása és az összes lekötött forrás teljes körű folyósításának biztosítása érdekében. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy szisztematikusan vizsgálják felül helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket azok észszerűsítése és egyszerűsítése érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy azok továbbra is megfeleljenek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben megkövetelt valamennyi értékelési kritériumnak. A végrehajtás felgyorsulása mellett továbbra is a generációk közötti méltányosság áll a NextGenerationEU középpontjában.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz eleve 2026-ban lezáruló, ideiglenes eszközként jött létre. Az eszköz végéhez közeledve a Bizottság készen áll arra, hogy együttműködjön a tagállamokkal az eszköz zökkenőmentes és sikeres lezárása érdekében. A végrehajtásra rendelkezésre álló 454 napot figyelembe véve, most cselekvésre és eredményekre van szükség.